

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Terméskilátások a megyében.

A nyomasztó gazdasági helyzet, mely több mint két év óta megbénította nálunk az ipart és kereskedelmet, olyan rendkívüli drágaságot teremtett, mely ellen nincs Magyarország talán egyetlen embere sem, ki ne panaszkodnék.

Igaz ugyan, hogy a drágaság már meg volt nálunk azelőtt is, mielőtt az országban a pénzügyi helyzet ilyen válságossá lett, ilyen szomorú, de a polgárok által elviselhetően állapotba jutott.

A nagyobb drágaság, illetve az általános drágaság kora azonban tulajdonképpen az ország pénzügyi helyzetének eme felbillenésével veszi kezdetét. Nincs áru, melynek ára azóta fel ne szökött volna, sőt némelyiké kétszer akkora is emelkedett.

Az előző években nem volt nálunk soha sem kielégítő a termés és így a földművelő államban a drágaság okául jó részt kell írni a rossz termés rovására is.

Most mindenki a termés eredményétől várja a gazdasági pangás terén a javulást, mindenki ettől várja az elviselhetetlen drágaság megváltozását.

A mi a termés kilátásokat illeti, azok ugy Makón, mint egész vármegyében a legnagyobb reményekkel kecsegtetnek. Igaz ugyan, hogy még talpon áll minden gabona. Nincs bent a csűrben, de tekintettel arra, hogy már Péter-Pál van, biztosra lehet venni a legjobb termést, mert ilyenkor alig van már az kiteve az elemi csapásoknak. De nem csak gabonában lesz óriási termés, hanem óriási az mindenféle gyümölcsben is, mi szintén befolyásolja gazdasági életünket.

Ilyen terméskilátások mellett országserzte és joggal várhatja mindenki a drágaság csökkenését. És ami áll az egész országra, ugyanaz áll Csanádvármegyére, így Makóvárosára is, melyről be van bizonyítva, hogy itt a megélhetés drágább, mint az ország bármely részében, drágább mint Budapesten.

Téves azonban az a remény, hogy a jó termés folytán önként fog leszállani a közszükségleti cikkek ára. Tudni kell ugyanis, hogy a megszokás nagy hatalom, az

második természetűé válik az embereknek és atól eltérni nem igen szeretnek, de nem is igen tudnak.

Nálunk a termelő éveken át megszokta a magas árakat, ezért dacára minden jó termésnek, jövőben is a szokás hatalmánál fogva ugyan olyan áron akarja értékesíteni minden áruját.

Az is bizonyos és nemzetgazdaságilag megállapított igazság, hogy állandó a harca a fogyasztó közönségnek a termelővel szemben és viszont.

Hogy tehát lesz-e olcsóbb élet nálunk jövőre a jó termés mellett, az csak a harcoló felek magatartásától függ. Mással a fogyasztó közönség egyöntetűen szervezkedik a termelő világ tulkapása ellen. És ez helyes így, mert egyensúlynak kell lenni e két elem között. Nálunk is csak úgy számíthatunk jövőre a a joggal követelhető olcsóbb megélhetésre, ha a fogyasztó közönség egyöntetű magatartásán megtörik a termelőknek indokolatlan tulkapása, mert ebben azokra sem háramlik kár, csak hasunk lesz kisebb, de ez nem veszedelmes, mert ezt ekként követeli meg minden nemzetgazdasági elv.

Az aradi választás.

Győzött a mungó pénz és a kormány terrorja.

Mióta Magyarországon a népképviseleti rendszer életbe lépett, alig volt még képviselőválasztás, mely annyira érdekelte volna a közvéleményt, mint az aradi. Az első nagy csatája ez a Tisza-kormányának az ellenzékkel.

Kemény csata volt. Az erőszak és a kormány pénze győzött a lelkiismeret szabadsága fölött. A pénzen vásárolt többség, a megfélemlített hivatalnokai megválasztotta a magyar vértanúk városának képviselőjévé Tisza István grófot, a nemzet legszentebb jogainak elközbizására felesküdtött bécsi lakóját.

Nagy szótöbbséggel, 841 szótöbbséggel választották meg Tiszát. E választási dicsőségben óriási része van a határtalan terroron és pénzbeli megvesztegetésen kívül a fegyveres hatalomnak is, mely már a kora órákban megtette a szük-

séges intézkedéseket arra nézve, hogy a szabad akarat, a tiszta meggyőződés ne érvényesüljön, mert már a kora reggeli órákban letartóztatták a függetlenségi pártnak néhány olyan tagját, kik Széchenyi gróf megválasztása érdekében buzgólkodtak a legtisztességesebb eszközökkel, de szemet hu ytak a munkapárt mindenemű féktelenségeinek.

A választás lefolyása a következő volt:

A városban óriási az izgalom. Valósággal láz lepte meg a polgárságot, mert tudja, hogy e pillanatban az egész ország közvéleményének tekintete Aradon függ. Kora reggel óta olyan mozgalmas a város utcája, mintha minden embernek az utcán volna tennivalója. Korteskocsik robognak erre-arra, a bakon hatalmas zászlók, a kalapokon lengő kortesjelvények.

A választás reggel nyolc órakor kezdődött a városháza előtt, az Andrássy téren volt a két küzdő fél tábora. A városháza kapujától jobbra a munkapárt nagy bekerített kortestanyája, balra a Szabadság szobor előtt, pedig az ellenzék választói gyülekeztek. A kormánypárt főhadiszállása a Hungária szállóban van, az ellenzéki vezérkar pedig a Központi-szállóban ütötte fel a tanyáját.

Közben mindenütt csendőr, rendőr és katona. Annyi volt a fegyver, hogy a mostani Balkán háboruban egy-egy kis államnak nem volt annyi fegyvere, mint a menyinyi nemcsak elősegítette, de biztosította Tisza István megválasztását.

Az elmúlt éjjel, vagyis az utolsó éjszaka a munkapárt nagy erőfeszítéssel dolgozott, bár az ellenzéki képviselők egész éjszaka talpon voltak, a városnak különböző pontjain lévő kortestanyákon lelkesítették a választókat. A város tizenkét pontján volt népgyűlés, amelyeken felváltva szónokoltak az ellenzék vezetői. A választók jelentékeny részét már tegnap este összegyűjtötték a sztrájkutányákon, a főkorteseknek tehát az volt a legfontosabb feladatuk, hogy táborukat összetartsák s ne engedjék, hogy az ellenfél a választókat ellopja, de hasztalan. Az erőszak ellen kárba vesztett minden becsületes küzdelem. Győzött az erőszak, az amelyet csak Tisza tud és senki más Magyarországon úgy kifejtteni, mint ő.

Tegnap egész nap, sőt egész éjjel talpon volt a két párt és megfeszített erővel készítette elő a mai választást. Az ellenzéki képviselők zuhogó esőben jártak házról-házra, meglátották és kapacitálták a kétes, vagy igadozó szavazókat.

Délelőtt 11 órakor még mindig szakadó esőben folyt a választás. Csuromvizesen siettek a kortesek és a szavazók az utcákra. A szociáldemokrata párt megvalósította azt a tervét, hogy sztrájkot rendez, a választás napjára. Lent volt Buchinger Manó Budapestről és tárgyalt ez ügyben az ottani szociálistákkal. A sztrájk ugyan nem általános, de a nagyobb gyárakban és munkahelyeken valamennyi munkás sztrájkot. A Weitzer féle vaggongyárban körülbelül 1000 munkás, a Marta automobilgyárban valamennyi munkás sztrájkolt.

Délelőtt tíz órakor a szavazatok aránya ez volt:

Gróf Tisza Istvánra leszávozott 190, Gróf Széchenyi Aladárra 180 választó.

11 órakor a szavazatok így állottak:

Az első küldöttségnél Tisza 130, Széchenyi 120, a másodiknál:

Tisza és Széchenyi egyformán 150, a harmadiknál: szintén egyformán 59-59 szavazatot kapott.

Ennél az utolsó küldöttségnél azért ment nehezen a szavazás, mert a külvárosi parasztokkal és románokkal sok baj van. A nagy tolongásban és zűrzavarban alig lehet megállapítani a szavazatok arányát.

Déli 12 órapor a szavazatok aránya ez volt:

Tisza 590
Széchenyi 582

Eddig minden párt egyformán győzte a turnusokat.

Fél egy órakor a szavazatok aránya ez volt:

Tisza 660
Széchenyi 660

A turnusokat mind a két párt bírja.

Délután két órakor így állottak a szavazatok:

Tisza 996
Széchenyi 841

Délután 3 órakor:

Tisza 1289
Széchenyi 1003

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

közismert jó konyham, valamint kizárólagosan elsőrendű sére áll a nagyrabecsült vendégeimnek.

DRÉNER-SÖR kimérésem továbbra is rendelkezésére áll a nagyrabecsült vendégeimnek.

BOHN SÖRCSARNOKA ÉS ÉTTERME

Ez év július havában Vár-utca 2. szám alá az eddigi helyiséggel átellenben levő Holczer volt Milkó palotába helyezi át. — Amidőn nagyrabecsült vendégeimet üzletem áthelyezéséről értesítem, kérem további szives pártfogásukat. Biztosítva arról, hogy jóhírnevű vendéglőmet az új helyiségben is az eddigi tapasztalt szolid alapon fogom vezetni. :-:

Tisztelettel

BOHN JÓZSEF
vendéglős.

Telefon szám 290.

Délután 4 órákor:	
Tisza	1649
Széchenyi	1114
Délután 5 órákor:	
Tisza	1897
Széchenyi	1243
Esti 8 órákor:	
Tisza	2143
Széchenyi	1498
Esti 9 órákor:	
Tisza	2169
Széchenyi	1561
Esti 10 órákor tűzték ki a zárórát és annak bezárásakor Tiszára 2541 szavazat esett, Széchenyire 1700, így Tiszát 841 szótöbbséggel megválasztották.	

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Junius 29. Vasárnap Róm kath. Leó pp., Protestáns Leó Gör kath. Junius 7. Nap két 4 óra 10 percek, nyugszik 7 óra 45 percek.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Lassu hőemelkedés várható, helyenkint inkább csak délen és keleten csapadék. Sürgöny-prognózis: Melegebb, délen, keleten sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet! 20-2 C. fok.

Péter-Pál napja

ujra elérkezett. Itt van a föld legkedvesebb, legszebb ünnepe, amely már nemcsak igéri, hanem osztja is a boldogságot a föld népeinek.

A széles határon mint aranytenger hullámzik korezztől a sárga-buza vetés. Élőtetője, jövője az embereknek.

Ugy szokott lenni, hogy Péter Pál napján minden esztendőben egyszerre eltűnik a mult minden keserves szüke, mert újra — meg újra megnyitja földi gyermekei számára kenyert, áldást osztó jóságos kebelét az — édes anyaföld.

Máskor ilyenkor már a buzavetések közt, aratók vidám dala veri fel a mezők méla csendjét. Dalos pacsirta kedves éneke fenn a levegőben visszazeng az aratók dalára. Megpandul a kasza s az emberi kéz verejtékes szorgalmának legéltetőbb gyümölcse, a drága aranykalász lengő-ringó hajlással omlik az emberek ölébe. Hogy kiadja magából a sárgás-barna acélos szemű jó tisztabuzát, amelyből készül aztán számunkra a világ legizletesebb, legtáplálóbb eledele a jó magyar kenyér.

Máskor ilyenkor Péter-Pál napja az aratás kezdete. Most még ez sem így lesz. Csunya őszies, borongós az idő, mely nem hagyja megérni a különben szép, hatalmas fejű buza-kalászt.

Napok, sőt hetek kellene még az idén, hogy aratás megkezdődhessék, hogy a gabona megérjen s buzát, kenyert adjon az aratást szivzorongva váró éhezõ embereknek.

Péter-Pál napján, aratás ünnepén szerte felhangzik a vágy a föld népének fohásza: Nyári éltető napsugár, hozd el mielőbb a szegény magyar népre az aratás idejét, hogy csűrjébe bőséges termést s ezáltal lelkebe — megelégedést! K.

— Istentisztelet a reformátusoknál. Holnap vasárnap a reformátusoknál az isteni tiszteleteket a következő sorrendben tartják: Belvárosban délelőtt 9 és délután 2 órákor Nagy Károly lelkész prédikál. Ujvárosban délelőtt 8 órákor a főgimnázium református növendékeinek évszázó istentiszteleti imát mond: Dércy Imre hitoktató. Délelőtt 9 és délután 2 órákor Bercey László lelkész prédikál.

— Meghívó. A makói függetlenségi és 48-as pári II-ik olvasóköre holnap vasárnap délelőtt 29 én 11 órákor választmányi tagjait meghívja az elnökség.

— Komárom megye átirata. Komárom megye ma két átiratot is intézett Csanádvármegye törvényhatósági bizottságához, melyben a kormányhoz küldött két feliratának hasonló szellemű felirattal való támogatását kéri a vármegye törvényhatósági bizottságától. Komárom megye felírt a kormányhoz az iránt, hogy termelők a saját fogyasztásukra megtartott borután a fogyasztási adó fizetése alól mentessenek fel. Ugyancsak felírt Komárom megye törvényhatósága az iskola mulasztások szigorubb büntetése tárgyában. E két feliratának támogatását kéri most Komárom megye Csanádvármegye törvényhatósági bizottságától.

— Egészségi intézkedés a hadgyakorlatokra. Mostanában, hogy az ország minden részén megkezdődnek a katonai gyakorlatok, az egyes hadtestparancsnokságok utasítást kaptak a hadügyminisztériumtól, milyen óvintézkedéseket tegyenek a katonák egészségének megóvására. A katonáorvosok szigoru utasításokat kaptak, hogy főleg a nagy forróságok idején milyen rendszabályokat alkalmazzanak. Így elsők sorban a kaszárnyákból a gyakorlatra való kivonulás és hazatérés a nap olyan szakában történjék, mikor a forróságiól nem szenvednek a katonák. Gyakorlat vagy menetelés közben le szabad vetni a gallért és ki lehet gombolni a kabát felső gombjait.

— Megszökött a javító intézetből. Rác Maria nevű 17 éves Makói leányt egy évvel ezelőtt a makói kir. járásbírószág tüzvész okozata miatt javító intézetbe nevelésre ítélte. Mari egy évet töltött a javító intézetben, honnan pár napal ezelőtt megszökött, miért is most országosan körözik.

— Munkás sorsa. *Landeszman* Mór szegedi-utcai gőztűrészelepen ma délelőtt kisebb baleset történt. *Virág* István famunkás csapófával a fenyőszálakat görgette le, mikor egy fenyő lába fejére esett és kisebb zúzódást szenvedett.

— Verekedés az országúton. *Mikuszka* József tornyai gazdálkodó tegnap estefelé kerékpáron ment haza tanjáráról. Az országúton előtte hat munkás ember haladt, kikre hasztalan csengetett, nem tértek ki utjából és gépét már ő sem tudta más irányba terelni, így véletlenül kissé megérintette gépével Ursz Demetert, kinek semmi baja nem történt, de Mikuszka gépével az árokba esett. Ezt az alkalmat felhasználták Ursz

Demeter és fivére Ursz János és agyba-főbe verték az árokban fekvő embert. Mindakettőt könnyű testi-sértésért jelentették fel a battonyai kir. járásbírószágnál.

— Tolvaj suhancok. Forgó Lajos, Zsiga Mihály és Marzsau Jéfta tornyai suhancok Justh Gyula kertjéből ellopták három cseresznye és 13 meggyfának a termését, de csinyjük kitudódott és ellenük megindították az eljárást.

— Tüzek a vidéken. Ma délelőtt leégett *Dacsin* Arkadie háza. A tüzet a tulajdonosnak Dusan nevű fia okozta, ki pipával járt a padláson és mint a fiu elismerte pipájából tüz hullott a gyulékony anyagok közé. — A másik tüzet Mezőkövácsházáról jelentik, hol Lipták János háza égott le a padláson levő kukoricával együtt. A kár ennél a tűzesetnél 2800 korona, mely biztosítva volt, sőt a csendőrségnek alapos a gyanuja arra nézve, hogy a tüzet maga a tulajdonos gyújtotta meg miért is ellene ezen az alapon az ügyészség-nél megtették a fejelentést.

— Tolvaj fiu. Szedlacek Pál 15 éves magyarbányai fiu tegnap nyíratkozás közben elloptott Dán János borbély asztaláról egy pénztárcát 6 korona 15 fillérral. A csinyhamar kitudódott, miért a fiu ellen megindították az eljárást.

— Értésítés. A mai napra tervezett vas- és fémmunkások bálja (kellemtelen idő esetében) július 5 én, a jövő szombaton este tartatik meg. — Ma este nagy halestély lesz az Erzsébet vigadóban.

— Házastársak viszálya. Farkas Mihály apátfalvai napszámos ember nem a legjobb viszonyban élt a feleségével. Kisebb nagyobb veszekedések napirenden voltak náluk. Az asszony megunt a sok civódást összeszedte butorait és pár héttel ezelőtt, mikor a férje nem volt otthon, faképnél hagyta. A férj azóta többször kérte feleségét visszatérésre, de eredménytelenül, miért is a férj akként állott bosszút feleségén, hogy mikor ez nem volt odahaza felpakolta annak butorait és saját lakására vitte. Az asszony erre nem sokat teketóriázott hanem férjét lopás miatt fejelentette.

— Orvosi szolgálat vasárnap. Vasárnap d. u. 3 órától hétfő reggelig a sürgős betegeket Dr. Molitörizs Kálmán és Dr. Süsz Ferenc látják el. Sürgős esetben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap d. u. 3 óráig azonban valamennyi orvos rendel.

— A Renlow-cirkusz megnyitó előadását a közönség élénk érdeklődése mellett tartotta meg. A cirkusz vállalat elsőrendűségének bizonyítéka, hogy a műsor minden száma nagy tetszést aratott. Az attrakciók és idomítások mind igen jók, meivék közül különösen megemlíjük a Mustafa arab acrobata csoportot, kiknek mutatványa egyenesen szenzációs, míg Gudzow orosz cserkesz merész lovaglásai méltán igényt tarthatnak a legnagyobb érdeklődésre. Miss Arita felűnést kett idomított exotikus állatcsoportjával. Mlle Rositta graciózus feltűnő elegáns megjelenés, ami pedig egy idomított kulya csoporttal előadott mutatványait illeti, azok kifogástalanok és kitanók. Nagyon szépek Renlow igaz-

gató lóidomításai. Megemlíjük még a The two Bowling exentrikusokat, kik kacagató előadásokat produkálnak.

— A község tolvajai. Nagylak községnek minden évben igen sok szénája termelt, de azt is tapasztalták évről-évre, hogy a sok szénából sokat elis loptak. Ez évben is szép széna termése volt a községnek, de abból minden éjjel eltűnt most is néhány rudas. A község jelentést tett az esetről a csendőrség-nél, kik az éjjel kilesték a szénatolvajokat és azokat Dragán Szilárd, Dragán János és Véső Sándor személyében elfogták. A lefoglaltatott emberek beismerték, hogy a község szénatermesét évek óta loptak így ellenük megindult az eljárás.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez”, Budapesti, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétküldés.

— Cséplőgéptulajdonosok figyelme. A közeleddő cséplési időnyre ajánljuk jó minőségű hazai és orosz szeneinke, ugyszintén a téli időnyre prima légszeszgyári kokszt és a legfinomabb kályha fűtő szenekeket. Leipnik és Grün fakereskedése Szegedi utca.

— Meghívó. A makói szervezett vas- és fémmunkások 1913. június 29-én az „Erzsébet”-vigadó kerthelyiségében Kolompár Béla zenekarának közreműködése mellett zártkörű nagy táncvigalmat rendeznek. Belépődij személyenként előre váltva 1 korona, este a pénztárnál 1 korona 20 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadotnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— A technológiai iparmuzeumban nyert oklevél alapján tanítatik új nanfolyamon a női felsőruha szabás, tvarrás és minta rajzolás, fehérmű, gyermekruha szabászat. Belépődij személyenként előre váltva 1 korona, este a pénztárnál 1 korona 20 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadotnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

NŐI KALAPOK 2 K-TÓL kezdve kaphatók: WEISZMAN MALVIN kalaptermében.

Jókarban levő nagyobb könyvszekrényt

megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban.

Fóhivom a villanyvilágító mélyen tisztelt közönségnek, tegyének kísérletet, próbálják meg egyszer ezeket a vázák és törésmentes „OSRAM” fémzálas lámpák használatát, mert ezáltal 70 százalékos áramot takarítanak meg, és az életükben sokszor megmenthetik magukat a tűzveszélytől.

Makó város nagybecsű közönségének b. tudomására hozom, hogy az elsõrendû eredeti vázák és törésmentes „OSRAM” fémzálas villanykörteknek Makó város területére való eladását átvettem.

Makó város nagybecsű közönségének b. tudomására hozom, hogy az elsõrendû eredeti vázák és törésmentes „OSRAM” fémzálas villanykörteknek Makó város területére való eladását átvettem.

Czirkusz Renlow

Délután 4 órákor családi és gyermek előadás.
Este 8¼ órákor ünnepi diszelőadás.

MAKÓN a színház mögötti téren
ma vasárnap június 29-én
két nagy előadás.

Jegyek előre válthatók Vészi Dezső könyvkereskedésében.

Ha kitör az új Balkán-háború.

A jövő háború eshetőségei.

Egy békekötés volt már a balkáni háború kitörése óta. Londonba ütöttek nyélbe néhány hét előtt s a világ már akkor sejtette, hogy még mindig feje tetején áll a béce ügye, s hogy ezután fonyogot még csak az igazi háború, melyet a győztesek fognak megvívni egymással.

Kevés örömmel szolgált az a körülmény, hogy az európai diplomácia czuttal érélyes volt s létresegített egy olyan békekötést, mely után ujult erővel tört ki a békekötés. Igazi balkáni kép tárul most az emberek elé. A vérszagtól és diadaloktól megittasodott balkáni nemzetek köszörülnek újra szuronyaikat és töltik ágyúikat. A koncon marakodnak — aki kapja, marja a jelszavuk.

Furcsa népek élnek ám a Balkánon. Önmagában véve közönyös lehet Európának és Ausztria Magyarországnak, ha a balkáni népek szét is tépik egymást. A viszonyok azonban olyanok, hogy az esetleges új háború nagyon is sok friss veszedelmet rejt magában. Görögök, montonegróiak és szerbek állanak szemben a bolgárokkal. Ezenkívül azonban bonyolítja a helyzetet Románia, amely most már bizonyára ki fog lépni passzivitásából, melyet idáig okosan megőrzött. És nem szabad számításon kívül hagyni Törökországot sem, melynek körülbelül kétszázötvenezer embere áll harcra készen a bulairi és csaladzsai sáncok előtt.

A háború és béke kérdése még mindig függőben van.

Ha megkezdődnének az ellenségeskedések, bizonyára a legnagyobb érdeklődést keli majd Törökország magatartása. Két veszedelő között a harmadik dörzsöli a kezét s ez a harmadik ezuttal Törökország lenne, mely igen sokat sejtetőn, dacára annak, hogy aláírta Londonba a békeszerződést, még mindig nem kezdte meg a leszerelést. Sajátságos módon az utóbbi napokban közeledés történt Bulgária részéről Törökország felé és nincs kizárva, hogy a világ nagy ámulására a török és bolgár seregek egymás mellett fognak operálni a szövetségesek ellen.

A helyzet olyannyira tisztázatlan, hogy azt sem tudják, milyen irányu lesz Románia beavatkozása, amely négysszázezer jól iskolázott, pihent katonát tud rövid idő alatt a harcra vinni. Hír szerint Bulgária Romániával is megegyezett, ami ha megfelel a tényeknek, megpecsételte Szerbia és Görögország sorsát.

Az új háború kimenetelét mindazonáltal megközelítőleg is alig lehet előre megmondani. Annyi bizonyos, hogy Bulgária kilátásai nem kedvezőtlenek, persze, jósolni azért bajos dolog volna.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

Tudomására kell adnom Makó város közönségének azon körülményt, hogy atyámtól Gaál Lászlótól, a tulajdonát képező könyvkereskedést és könyvnyomdát sógorom Márfi János és ennek neje, illetve édes testvérem Mária — *míg én Orosházán és Békesén lakó testvéreimet voltam láthatni —* alattomos uton az egész családot kijátszva magukhoz ragadták.

Megemlítem azt, a mit ugyan az egész város tud, hogy ezt az üzletet és nyomdát már körülbelül 3 év óta én és nevezett sógorom vezettük, mivel azt édes apámtól átvettük, azonban vele az írásbeli szerződést meg nem kötöttük s ezt nevezett

sógorom felhasználva, távollétem alatt az üzletet és nyomdát édesapámat megtevesztve a maga részére az én hátam mögött — megszerelte s engem, aki 12 éven át az üzletben dolgoztam és összekuporgatott 3120 korona keresetemet és 2000 korona anyai örökségemet befektettem és az összes üzleti váltókon mint elfogadó szerepek, teljesen kisémmizett.

Azt hiszem, hogy ilyen körülmények közt jogom lett volna az üzlethez és sógoromnak az eljárása, hogy az én tudtom és beleegyezésem nélkül édesapám agkori elméleti gyengeségét kihasználva az üzletet a maga részére megszerelte, véleményem szerint nem tisztességes cselekedet s ilyen körülmönfont alattomoságot és rosszakaratú eljárást tisztességes embernek elkövetnie nem szabad.

Ezeket kötelelsem volt az igentisztelt közönség tájékoztatására megírni, hogy mint pártatlan bíró igazságos ítéletet mondhasson a történetek felett.

Mélyen tisztelt jóakaróimnak eddigi nagyrabecsült támogatását és bizalmát köszönve és a jövőre is kérve maradtam hűszívelemmel

Makó, 1913. június 28. án.

Ifj. Gaál László.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

A Kisfaludi-utca 5. számú Varga György-féle

ház

szabadkézből eladó.

Értekezni lehet Böngyik Ferencznél a helyszínen.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(119)

24. fejezet.

Bukás a fényzőnőből.

Korbay meglánczolt kezei önkéntelenül a leány dereka köré fonódtak.

— Nagy és becses értéket tartok karjaiban, susogta keserű fájdalommal, de nem szabad magaménak vallanom, mert megszegtem eskümet, a bosszu esküjét!

— Édes Korbay, szólt a grófkisasszony remegő hangon, ne szégyenítsen meg, ne taszítson el magától, hiszen én magát már évek óta nagyon, de nagyon szeretem...

A leány két kezébe fogta a rab sárga arcját és úgy rebegte hozzá a kedves szavakat.

Korbay zavartan lesütötte szemét...

Az ajtó feltárult.

Valaki idegesen zörgette meg a kardját.

Ez a valaki gróf Ilosvay Bernát tábornok volt.

Lábával nagyot toppantott és kardja hegyét a padozathoz ütötte.

— Ördög és pokol! kiáltá ingerülten. Tekla, így kell téged találnom! Egy gonosztevő halottrabló karjaiban! Oh, hogy miért nem nyílik meg a föld, hogy elnyeljen! Szégyen! Gyalázat! Ezt megbocsátani nem lehet soha, soha!

Az öreg tábornok tajtékozott a dühtől.

Fogai közt sziszegve és kardjának markolatával az orvos orra előtt hadonázva tombolt tovább.

— Ön alávaló, hitvány, nyomorult ember! Hát így csalt meg engem is! A hátam mögött leányommal viszonyt kötött, elcsavarta a fejét, bolonddá tette, szerencsétlenségbe, szegénybe, gyalázatba döntötte. Ha nem volna rab, lelném mint egy ebet! Imádkozzék az istenhez hogy többé ne találkozzunk az életben, különben ketőnk, közül egyik halva marad a helyszínen... Öltözz... jer... pusztulj innen! — kiáltott leányára. Kolostorba vislek, többé nem élvezed a szabadságot, te háládatlan, rossz és elvetemült gyermek!

A fogház igazgató hátra tett kezekkel az ajtónál állott és mosolygott.

— A dolog pompásan sikerült, gondolta magában, az öreg külön vonaton vágatott ide, s mielőtt emegy, tárczája nálam marad. Pompás, pompás!

Tekla grófkisasszony orcái kipirultak a szégyentől. Teste remegett, kezét pedig idegesen tördelte.

A rab sötéten nézett a grófra. Sápadt arca még sápadtabb lett.

— Tábornok ur, mondá hátravetett fővel és emelkedett hangon, e durva hangot ezennel visszautasítom! A megköltözött oroszánt könnyű megrugdosni Tekla komteszt a legtisztább érzélem vezette ide, ő az egyetlen lény a világon, kinek bűneimet meggyónni tudom. Mert sok, nagyon sok bűn terheli még a lelkemet.

Folyt. köv.

Egy házhely és 6 drd.

9 hónapos süldő

eladó Grób János kereskedőnél Ardics-utca 11. sz.

Homok eladás.

Száraz kitűnő minőségű marosi homok fatelepemen átvéve K 1⁶⁰-ért kapható köbméterenként.

Teltsch Adolf.

Jó minőségű italok olcsó árban kaphatók a Korona depóban

a huspiaccal szemben. Jó munkaspálinkák olcsó árban; finom

szilvórium,

finom

BARACZK- és

törköly-pálinkák:

legjobb minőségben literenként

2 K-tól 2.40 K-ig.

Nagy készlet folytán és a várható jótermés miatt kitűnő minőségű ó-borok olcsó árban lesznek eladva és 50 liter vételnél nagy árkedvezmény.

14 kat. hold tanyaföld

gazdasági épületekkel együtt Csókáson Sárkány György szomszédságában haszonbérbe kiadó.

Tudakozodni lehet Nagy Gy. Istvánnál a helyszínen vagy piac alkalmával a piacon.

Föld haszonbérbeadás.

A lelei ut mellett az ardicsi szőlők közelében köves ut mellett

14 hold föld

a jövő évre dinnyetermelés alá haszonbérbe kiadó, ugyanott

2 hold hereföld

két évre hagymatermelés alá kiadó. A vitahalom dűlőben

egy féljárando hereföld

szintén két évre hagyma alá kiadó. A rákosi és igási ut közt a járandók szélébe

22 hold föld

tanyaépületekkel együtt gazdálkodásra több évre kiadó.

Értekezni lehet Szakács Gábor tulajdonossal Kálvária utca 41. ujszám.

Eladó föld!

Alólírott ezennel tudatom, hogy a rákosi utfélen levő két azaz

kettő járandómat

szándékoznék örökáron szabadkézből eladni, esetleg haszonbérbe kiadni. Érdeklődők értekezhetnek Matsa András vállalkozónál, Hold-utca 10. szám.

„Árverési hirdetés.

A csanádi vasutak Makó állomásán június 30. án délután 2 órakor következő kézbesíthető árú nyilvánosan elárvereztetnek, u m: Egy rakomány porosz szén 9340 kg, 2 drb új varrógép, 1 drb bógó, 1 láda rövidáru 26 kg, 3 zsák liszt 225 kg. Makó, 1913. VI. 27.

Babos

állomástőnök.

Ma június 29-én vasárnap este

nagy tombolaestély

a „Korzó”, kerthelyiségében. Kitűnő ó-szikla bor lesz kimérve. Rossz idő esetén a tombola a kávéházban lesz megtartva.

Ligeti Róbert

kávés.

Föld haszonbérbeadás.

Zeitler Rudolf kiskoru örökösének

138 kat. hold földjük

4 hold szőlőskerttel, több évre tanyaépületekkel kiadó.

Ugyancsak a Zeitler kiskoru örökösöknek 105 drb. Zeitler Részvénytársasági részvény eladó.

Bővebb értesítés nyerhető Soós Lajosnál, a kiskoru Zeitler örökösök gyámjánál, Jókai utca 1. szám.

Főlhivom a villanyvilágító mélyen tisztelt közönségét, tegyenek kisértet, próbálják meg egyszer ezeket a vázás és törésmentes „OSRAM” fémzáras lámpák használatát, mert ezáltal 70 százalékkal áramot takarítanak meg. Ezért „OSRAM” fémzáras lámpák használatát, mert ezáltal 70 százalékkal áramot takarítanak meg.

Makó város nagybcsü közönségének b. tudomására hozom, hogy az elsősorú eredeti vázás és törésmentes „OSRAM” fémzáras villanykörteknek Makó város területére való eladását átvettem.

A bogárczóban levő egy és fél fertály

tanyaföld

a rajta levő épületekkel együtt, ugyszintén az igácsi ut mentén

10 köblös ugarföld

gabonatermés alá 3 évre hasznóberbe kiadó.

Értekezni lehet Börcsök Bálintnál Zöldfa-utca 10. ujszám.

Kiadó föld.

Az apátfalvai határban a kákási ugar és Kisjárándóban 16 és fél katasztrális hold föld tanya épületekkel együtt három évre buzatermelésre hasznóberbe kiadó. Értekezni lehet Pap Józseffel a helyszínén.

Elemi iskolai és polgári iskolai tanulókat

JAVITÓ VIZSGÁRA, magán és pótvizsgára

jutányosan előkészít ifj. Matós István okl. tanító.

Lakik: Iskola-u. 17 sz. alatt.

CREOLIN

elismert legjobb fertőtlenítő szor istállók, falköbelyek, püce- és ganéjombok fertőtlenítésére. ISTÁLLÓBAN a háziállatok mosdásához, rovarok távoltartásához és férgek elpusztításához alkalmas. Valódi csak PEARSON féle. Közlelési ismertetést a creolin rapszort és ingyen mintát az egyedüli raktár:

Csillag Drogéria Makó, Főtér ad.

FIGYELEM!

„HEZ” arckrème 80 fill.
„HEZ” arczappan 80 f.
„HEZ” arcpouder 80 fill.
3 darab bármelyikből egyszerre rendelve — pénz előzetes beküldésénél bérmentve. Diszkrétén küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13.
Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

GYORSHIZLALÓ

(abrafűszer).

Mindennemű állatok emésztése, hizása és erősítése. 1 doboz 90 fillér. A földművelésügyi miniszter által engedélyezve

MEDOL (creolin-kenőcs) a legjobb szer rüh és az állatok összes bőrbetegségei ellen.
Kapható: a Csillag Drogériában Makó, Főtér.

Kiad föld.

Az apátfalvai kákási ugarban levő

32 kat. hold föld

a rajta levő gazdasági épületekkel együtt, gabona termés alá több évre hasznóberbe kiadó.

Értekezni lehet:

Börcsök Antal tulajdonossal, Kálvária-utca 61. ujszám alatt.

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet a Pára (formaldehid) 70 fillér.

Formaldehid szappan fertőtlenít, izzadást szünteti, 1 drb. 70 fillér.

Salicylsavas hintőpor 30 fillér.
Kapható a DROGÉRIÁBAN, Főtér.

Menyasszonyi bútorok

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI JÓZSEF

asztalos üzletében (régi sörház), Teitsch Adoif gőzmalmaival szemben.

MEGRENDELÉSEKET

a legújabb minták után készítek.

BOLTBERENDEZÉSEKET

a legjutányosabb árak mellett.

Jó kivitel és pontos kiszolgálás.

Tisztelettel

Alexi József épület és bútor asztalos.

16 kat. hold tanyaföld

a rákosi-útfélen a műút mellett a 12 kilométer jelző közelében gazdasági épületekkel, szőlővel és gyümölcsös kerttel együtt szabad kézből

örök áron eladó.

Értekezni lehet Kiss Pállal a helyszínen vagy piac alkalmával a piacon.

MÁLNASZÖRP

a legkifünőbb valódi hegyi

SALICYLSAV befőzéshez

Dr. OETKER-féle sütőpor, Vanília cukor, Padding-por, Citrom limonádé-por.

Kapható:

a Drogériában, Fő-tér.

Földeladás.

45 kat. hold föld,

mely felerészben szántó, felerészben kaszáló és legelő, a rajta levő gazdasági épületekkel eladó, esetleg hasznóberbe is kiadó.

Értekezni lehet

Márton Ferencz tulajdonossal tanya 644. szám alatt.

Földeladás!

Szentes határában a vasúti állomás mellett

eladó esetleg kiadó

100 hold prima szántóföld,
20 hold kifünű lucernaföld,
70 hold szántó és kaszáló

előnyös feltételek mellett.

Értekezni lehet: Szürszabó Nagy Lajossal Szentes a helyszínen, vagy

Iritz Nándor urnál akón.

Eladó föld

a rákosi útfélen Mészáros István-féle földből 6 köblös és a komlósi útfélen Szentpéteri Mihály-féle földből 4 köblös szabad kézből eladó. Értekezni lehet

Mészáros János

tulajdonosnál rákosi útfélen tanya 166. szám alatt Rikács János tanyáján.

Hirdetmény i

Az „Egyesült Makói Hagyma és Zöldségtermelő Kertészek Értékesítő Szövetkezete”-nek igazsága ezennel közhírré teszi, hogy folyó évi július hó 6-án d. e. fél 11 órakor a Városháza nagytermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet üzletrészesei ezennel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Két szövetkezeti tagnak kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Elnök előterjesztése.
3. Esetleges indíványok.

Makón, 1913. évi június hó 28 án.

Pintér Miklós
elnök.

Megjegyzés. A közgyűlés határozatképességéhez a szövetkezeti tagok harmadrészenek jelenléte szükséges (Alapsz. 31. §). Ha az első közgyűlés határozatképtelen, 14 nap múlva újabb közgyűlés tartatik, amely azután a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes. (Alapsz. 34) §.

714-1913.

Árverési hirdetmény.

Nagymajláth (Csanádmegye) 2015 kat. holdnyi

vadászterülete

folyó évi július hó 15-én délelőtt 10 órakor a község-házánál nyilvános árverésen 6 (hat) évre bérbe adatni fog.

Bővebb feltételek a jegyzői hivatalba megtekinthetők.
Nagymajláth, 1913. június hó 26-án.

Guityás Domokos
jegyző.

Vas János
bíró.

ÉRTESÍTÉS.

Teljes tisztelettel értesitem Makó város és vidéke közönségét, hogy

Tamás Mihály

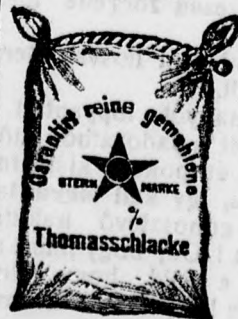
úr kézmű- és divatáru üzletét átvettem, illetve MEGVETTEM.

Tekintetbe véve, hogy az átvételnél sikerült a raktárt olcsón megszerezni, elhatároztam, hogy mielőtt az új és divatos árukkal felszerelném, az átvettek mélyen

leszállított árban árusítom ki. Nb. támogatásukat kérve, vagyok tisztelettel: Tamás Mihály utóda
VERMES MIKSA, (lud-piac).
Szigoruan szabott olcsó árak!

Valódi védjegyü.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS! THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforosavas műtrágya!
Óvakodjunk a hamisításoktól!
Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta.
Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomaspfoszphatfabriken Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 49. Különösen a jelenlegi RENDKIVÜL OLCÓS ÁRAKRA figyelmeztetjük a vásárlókat.

Nem mese!

Ha pattanása vagy szeplője ami „HEZ” csodaszappanuktól el nem múlik, úgy pénzt kötelesek vagyunk visszaadni. 1 drb. „HEZ” csodaszappan 2 korona 50 fillér. 3 drb. „HEZ” csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beküldésénél portó 30 fillér, utánvételes küldésnél portó 84 fillér. Diszkrétén küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

A földéaki utfélen Joó Pál tulajdonát képező

3 fertály tanyaföld

100 évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal Aradi-utca 54. ujszám.

Földeladás.

Ardcis-szélen Czuczor-utca 13. szám alatt jó tapasztalati való föld négy-szögölként 5 koronájával eladó. Értekezni lehet ugyanott

Erdei Bálint
tulajdonosnál.

SÜRGŐS FIGYELMEZTETÉS!

A tisztelt közönséggel van szerencsénk tudatni, hogy az összes illatszert, piperezappan, arokrémek, ételében valamennyi kozmetikai és háztartási cikkekéről szóló kimerítő 24 oldalas értesítők újabb kiadása már megjelent; kérjük meghozatni. Ingyen és bérmentve küldi szét a „HEZ” illatszertár vezetősége. Budapest, VIII. Losonci-utca 13.

Táncitanítási jelentés.

Van szerencsém a n. 6. közönség b. tudomására hozni, hogy az iskolai növendékek részére a nyári szünetben egy

táncztanfolyamot

rendezek, a mely július hó 5-én veszi kezdetét.

A tanítási idő a kisebb növendékek részére délelőtt, a nagyobbaknak pedig délután lesz. A tanoktatás a berlini akadémián elfogadott legújabb francia mód szerint alapján eszközöltetik és főleg szem előtt tartom a testnek esztétikailag való kiképzését.

Tanítom a régiebb táncok mellett a legújabb táncokat, mint pld. boston, two-steep (tusztep), a polka-rüsset, a a quansteepet (vansztep) és stb. táncokat. De legnagyobb figyelemmel vagyok a magyar táncok tanítása iránt, mint pl. a magyar szóló és sormagyar.

Nagy boston kurzust tartok este 7-8-ig. A tanítás saját házámban gróf Vay utcában külön e célra épült elegánsan berendezett táncteremben lesz megtartva.

A n. 6. közönség b. pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Schvarcz Miksa
okl. táncosnő.

Egy okos fej

minden alkalommal
Dr. OETKER-féle

vanilin-cukrot á 12 fillér.
használ a drága vaníliaosó helyett.

Ez a legjobb fűszer

tészta, kakaó és tea, csokoládé és krémek, cuglupf, mártások, tej-szin, puding és torták részére. Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behitesére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk császármozsa stb.

1 csomag á 12 fill. pótol 2-3 csövet

Mindenütt kapható millió recepttel.

Tészta sütéséhez csak a VALÓDI

Dr. Oetker sütőpor 12 f. használnál.

Földeladás.

Joó Péter örökösei tulajdonát képező s Kis-Kopáncs mellett levő

6 kis hold szántóföld

Panyor Sándorné szomszédságában,

4 kis hold a pusztán

Buza István szomszédságában,

2 köblös ugar

a királyhegyesi utfélen szabad kézből eladó.

Értekezni lehet: Joó Péterné K. Kiss Rozáliánál Jókai-utca 29. és Mészáros Antalnál Rákosi-ut 126. szám alatt.

Paradicsom-utca 24. számú

háza

3 szobával, mellékhelyiségekkel, köves udvarral szabadkézből eladó. Értekezni Háj Mihály tulajdonosnál a helyszínen.

Eladó és kiadó föld.

A hosszú hegyre véggel Szűz Simon-féle

két járandó

örök áron kedvező feltételek mellett eladó, továbbá a lelei utfélen a Csalá Ferenc-féle

9 hold föld

gabona vagy dinnye alá haszonbérbe kiadó, az aranyhegyre véggel az Ilovszki ur mellett

két herés járandó

hagyma alá kiadó, a mikócsában

egy járandó

hagyma alá haszonbérbe kiadó, továbbá 5 köblös föld a szövetkezett földbe hagyma alá kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal Varga Ferencz lókereskedővel.

Parfumerie „HEZ” illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losoncy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklamációra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

- 1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantín (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol ponderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhailatosító (francia Sachet-lap),

Összesen 19 darab 2 korona 50 fillért,

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében, vagy utánvót mellett, minek költsége 84 fillér vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fillérről vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk.

Tizenhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőkötet kívánságra ingyen s bérmentve küldjük.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az Ideál-arcfenőcsöt használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalágát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjegygel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerházában szerezhethők be.

Telefon-szám: 6

Telefon-szám: 68.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézgyörösség és mindenféle bőrtisztátalanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjijító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajjijító 1 kor Ezen piperezerek több kiállításon érmekekkel lettek kitüntetve.

FONTOS!

„HEZ” kölnivíz 1 üveg 50 fill. „HEZ” kölnivíz fél liter 3 kor. „HEZ” kölnivíz szappan 1 drb. 60 fillér., 3 drb. 1 kor. 60 fill. A mi ügy elsőrendű voltáért felelősséget vállalunk. Küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Különálló lakást

keresek novemberre, három-négy szobával és mellékhelyiségekkel. Cim a kiadó hivatalban.

60 HOLD LUCZERNÁS

EGÉSZ ÉVI HASZNÁLATRA

KIADÓ

IRITZ MIKSÁNÁL.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. :-:-

„CORMICK“ az aratógépek királya

Szilárd a szerkezetben

Könnyű a vontatásban

Legegyszerűbb a kezelésben.

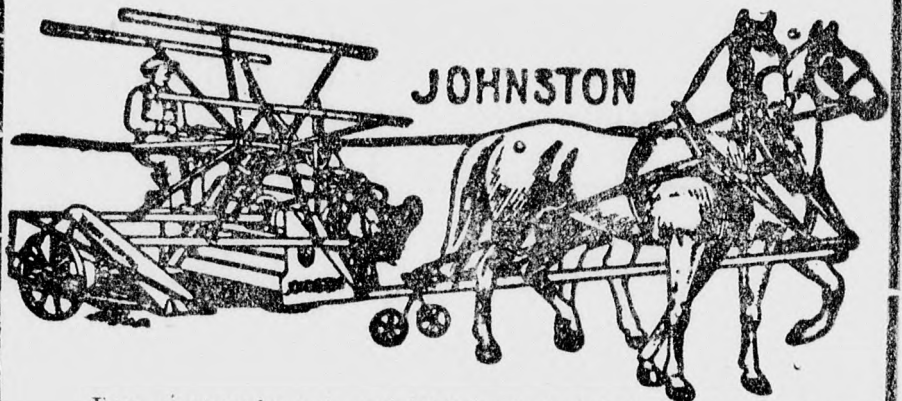
Eredeti Cormick Manillazsineg

raktára GLÜCK SAMU czégnél Makón.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárában készült legújabb golyós-esapágyas cséplők, két hengeres 14 légkörös uti mozgonyok, szivógáz, nyersolaj és benzinmotorok. :: Arajánlattal szolgál GLÜCK SAMU kerületi :-: képviselő MAKÓ. :-:

Kukorica-ültetőgépeket műtrágyázóval, Combinált vetőgépeket, egy és több vasú aczélekeket, fogas- és láncboronákat, lógereblyéket, szecska-vágókat, Kalmár rostákat és ujonnan hitelesített mérlegeket legolcsóbban szállít GLÜCK SAMU gépraktára MAKÓ.

Értesítés!

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a Szent János téri házamhoz való beköltözés alkalmával mezőgazdasági gépraktáramat és javító műhelyemet teljesen megnagyobbítva rendeztem be. Raktáromba már megérkeztek az 1913. évi modelli egyszerűsített és ezidőszent leg- tökéletesebb :: kéveköto aratógépek a hozzá tartozó autórudhordókkal, mely Makón és a környéken több mint 300 gazdnál működik, ugyszintén megérkeztek a kukorica ültetők. Ugy a kéveköto, mint :: a kukorica ültető gépek teljesen felszerelve vannak raktáromon. :: Bárki által megtekinthetők és f. évi március hó 1-től kezdve minden vasárnap d. e. 11-12-ig ARATÓGÉP TANFOLYAMOT tartok. Az érdeklődő gazdaközönséget szivesen látom. Fontos még az, hogy az aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgösebb munkaidőben sem történhetik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitünő SISAL-féle kéveköto zsinogot, elsőrendű GÉPOLAJAT, BACHER-féle EKÉKET amerikai tüköracél kormánynyal, IMPERÁTOR műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzati vaspálcás boronákat, répa és szecska-vágókat. Mindenféle gépek javítását pontosan és jutányosan összközlöm. Szives pártfogást kér LIPTÁK BÉLA gépraktár Szent János-tér 120.

Makulatúra csomagolópapir
kilónként a „Makói Független Ujság“-nál.

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és mindenemü ravatalozás díjtalanul.

Folyton a legújabb ujdonságok!

Tévedések kikerülése végett kérem a t. közönséget, hogy a saját érdekében is címemre figyelni sziveskedjék és cégem jó hírnevét szemelőtt tartva, gyászbeszéd alkalmával bevásárlás végett közvetlen hozzám fordulni.

Ma már nem szükség bizonyítani, köztudomásu dolog, hogy a legszebb kiszolgálást adja a legnagyobb megelégedésre özv. GYURIK LAJOS-né „Örangyal“ disztemetkezési vállalata ::

MAKÓ, Kenyérpiac, (Tökey-féle házban).

Legmegbízhatóbb pontos és szolid kiszolgálás. Csanádmegye, valamint Makó város legrégibb eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen ujonnan berendezett és új árukkal beállított elsőrangú disztemetkezési vállalata. — Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompadisztyálig utólérhetetlen dísszel és olcsó árakon. — Előforduló gyászbeszédekben kérem a t. közönség nagyrabecsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel ÖZV. GYURIK LAJOS-né.

Tisztelettel van szerencsém a t. vásárló közön-
séget értesíteni, hogy a **Kocsis és Skopál** cégből kiléptem
és a városháza épületében (Pallagi Ernőné helyén)

üveg és porcellán kereskedést

nyitottam. Elvállalok képkerevezést, épület üvegezést,
lakásokat villamos csillárral és cserép kályhával
való felszerelésre.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve,
maradtam

tisztelettel

Kocsis Mihály.

ÚJ ÓRÁS ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém Makó város és vidéke nagyérdemű
közönségének becses tudomására hozni, hogy közvetlen a
színház mellett

órás üzletet nyitottam.

Ezzel kapcsolatosan a legtökéletesebben
felszerelt **JAVÍTÓ MŰHELYT** rendeztem be, aho-
mindent e szakmába vágó-
munkát elfogadok és azo-
kat jótállás mellett lelki-
ismeretesen és jutányosan
eszközölöm.

Mindennemű új órákat
pontosan kiszabályozva jót-
állás mellett olcsón árusítok.

A nagyérdemű közön-
ség becses pártfogását
kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

BUGYI JÓZSEF órás.

Czipész üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy
Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban
o-o o-o a mai kor igényeinek megfelelő o-o o-o

czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és leg-
szébb kivitelben, ugyszintén megrendeléseket a legegyszerűbbtől
a legdivatosabb kivitelig készítek és a legmesszebbmenő igé-
nyeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelmes czi-
pőket készítek a legolcsóbb árak mellett. Törekvésem oda irá-
nyul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobban és a legolcsób-
ban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását
kérve, maradtam tisztelettel

NAGY ELEK czipész
mester.

CZIGÁNYPRIMÁS!

„Király Ernő mulat“

ez a címe a legújabb rend-
kívül sikerült humoros dupla
gramofon hanglemezek, azonki-
vül „Sokszor úgy szeretnék sir-
ni“, „Futóbolond“, „Temetés volt
a faluban“ stb. Darabja 2.50
fillér. E hanglemezek eredeti
felvételben kizárólag egyedül
o-o o-o csakis o-o o-o

Wagner „HANGSZER-
KIRÁLY-nál

kaphatók. - Budapest, József-
körút 15 a. Alig használt nagy
dupla hanglemezeket óriási vá-
lasztékban darabja csak 60 fill.
Legolcsóbban javít! - Lemez

csere ingyen! - Kérjen nagy **Dvász! Figyelem a Wagner névre és 15. házszámra.**
fényképes ájegyzéket o-o

Autogén hegesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon
addig semmilyen

GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT

mig **Gulácsi János** gazdasági gépaktárát meg nem te-
kinti, ahol is mindennemű gazdasági gépek u. m.: gözgépek, mo-
torok, aratógépek, kukorica-ültetők stb. mindenkori a legnagyobb vá-
lasztékban és legolcsóbb áron állnak a n. é. Közönség rendelkezé-
sére. Raktáramat bárki minden vételkényszer nélkül megtekintheti

A nagyérdemű közönség szíves megbízásait kérve, maradok teljes tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe és géprak-
tára **MAKÓ, (Ludpiacz.)**

Telefon-szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

Értesítés!

ÚJ ÜZLET!

Értesítés!

HORVÁTH NÁNDOR

Disztemetést rendező intézete **MAKÓ, Szegedi-u. (Glück-féle ház)**

Gyászszolgálat alkalmával már saját érdekükben is forduljanak
bizalommal a fenti új elsőrendű

Disztemetkezést rendező intézethez,

hol minden e szakmába vágó cikkek, u. m. érc-, nickel-,
selyem vagy bársonnyal bevont fakoporsók, szemfódelek,
halotti ruhák. Továbbá saját készítésű feltűnő szép sarkoszo-
ruk nagy választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be.
Bármilyen rendű és rangu temetések rendezése helyben és
vidéken, valamint hullaszállítások és ekszhumálások a legjutá-
nyosabb árban, kegyeletteljes pontossággal eszközöltemek.

Elsőrendű felszerelési raktár 6 díszes gyászkoszival. Művirág
koszorúk minden kivitelben 70 fillértől. Érc és élővirág-koszorú-
:: :: ruk minden kivitelben 3 koronától :: ::

kozdvé óriási választékban kaphatók és megrendelhetők. Diszgyászkoosjaimért,
valamint pompadísztárolásért külön díjat nem számítok fel. Gyászházhoz a
nagyérdemű gyászoló felek részére mindenkor rendelkezésükre állók. Költség-
vetéseikkel díjtalanul szolgálók. A nagyérdemű gyászoló közönség b. pártfogását
kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel **Andrássy-u.**
4. sz., (ev. ref. ó-templom mellett.)

HORVÁTH
az intézőt

NÁNDOR
tulajdonos

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMJA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a
katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést, Torok-
gyuladást, rekedtséget és gégebetegségeket megszüntet, valamint lázt,
különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású
aranyer és alteti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágy-
gerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitiünően bevált fogfájásnál,
odvas fogak, szájbűzél, valamint az összes száj- és fogbeteg-
ségek, büfögés ellen, megszünteti a szájjal vagy gyomortól eredő
bűzt. Jó hatású pantiikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet,
sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelet, szemölcsöt,
egési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és sülttest. Fülban-
talmak ellen kitünő hatású. Minden háznál különösen influenza,
kolera vagy más járványoknál különösen legyen.

Irjunk: **Thierry A. Óranggal** gyógytárának
Pregrada, Rohits mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg
5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérméregzést, fájdalmas operációkat
leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyermekágyas nőknél
fájdó emók, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc,
feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés,
szúrás, lövés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitünő
gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, száika,
por, serét, tbske stb. kinövesek, karbunkulus, kepzódemények, valamint
rák ellen, fereg, rothadás, körömgöyülés, hólyag, egési sebek, hosszú
betegségeknek előforduló fölfekvésnél, verkeléseknél, fűlfolyásnál,
valamint kipállás esetén csecsemőknel stb. stb. kitünő hatású.
2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy
utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: **Török József** gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszertárában.
Nagyban: **Thalmayer és Seitz**, **Kochmeister** utódai, **Radanovits** Testvérek drogueriáiban
Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat ott rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Óranggal gyógyszertárából, **Pregrada, Rohits** mellett.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GÖZ-MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.

Köztudomásu, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, a ki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

melyet kristálytiszta ártézi vízből készítenk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla jég ára csak 25 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG
Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx
HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és **SZILVA** pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Ujdonság!

Figyelem!

Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULLYAL

200 kg.-tól 750 kg.-ig kizárólagosan kapható

HALÁSZ Á. gépraktárában**MASSEY HARRIS aratógépek**

:--: szerelése megkezdődött. :--: ::

MANILLA ZSINEG

megérkezett.

Raktár augusztus 1-től kezdve Kossuth-utca II. szám, a városi mázsaház mellett.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig **óriási választékban!!** Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban fel-
!!!! sőszoknyákban !!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok Nagy választéku női fehérnemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Főtér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!